

<https://doi.org/10.52387/1811-5470.2025.3.06>
CZU: 37.015:377:159.9:33

METODOLOGIA GHIDĂRII STUDIULUI INDIVIDUAL AL ELEVILOR ÎN CADRUL DISCIPLINEI „BAZELE CONTABILITĂȚII”

Natalia CHERADI,

*doctor în științe ale comunicării, lector universitar,
Academia de Studii Economice din Moldova, RM*

ORCID ID: 0000-0002-8261-6815

E-mail: cheradi@lib.ase.md

Nadejda BOȘCANEANU,

*grad didactic superior, profesoară de discipline economice,
Colegiul Național de Comerț al ASEM, RM*

ORCID ID: 0000-0003-4141-8676

E-mail: boscaneanu.nadejda@ase.md

Rezumat: *Lucrarea de față are ca scop punerea în evidență a procesului de ghidare a studiului individual al elevilor. Învățarea autoreglată constituie modalitatea de bază a realizării studiului individual și desemnează un proces de achiziționare în mod independent a experienței cognitive noi. Un factor important re influențează motivația de a învăța individual este percepția autoeficienței, cu repercusiuni în plan emoțional. Sunt prezentate etapele procesului de ghidare a studiului individual: planificarea, elaborarea sarcinilor, monitorizare, evaluarea cu referire la disciplina predată „Bazele contabilității” de unul dintre autori. Lucrul individual proiectat și monitorizat continuu contribuie la formarea competențelor elevilor din învățământul profesional tehnic. În perspectivă managerială, ghidarea studiului individual reprezintă activitatea de: planificare, îndrumare și orientare, monitorizare, evaluare a rezultatelor obținute în procesul studiului individual, prin raportare la finalitățile precizate în curriculumul disciplinar. Profesorul trebuie să cunoască foarte bine elevii pentru a determina criteriul de stabilire a obiectivelor, dar și de monitorizare și evaluare a rezultatelor obținute prin studiul individual. Criteriul de elaborare și stabilire a obiectivelor studiului individual trebuie să se bazeze pe formularea explicită a acestora, căci formularea corectă a obiectivelor indică clar finalitatea urmărită prin activitate. O formulare corectă a obiectivelor facilitează o evaluare obiectivă. Indiferent de modul în care sunt definite scopurile, acestea au puterea unor criterii de selecție a materialelor didactice, a conținuturilor, a dezvoltării procedurilor de instruire în ansamblu și de pregătire a instrumentelor de evaluare.*

Cuvinte-cheie: *studiul individual, autoeficiență, formarea competențelor, învățământul profesional tehnic.*

THE METHODOLOGY OF THE INDIVIDUAL STUDY GUIDING OF THE STUDENTS IN THE PROCESS OF TEACHING „THE BASICS OF ACCOUNTING”

Summary: *The purpose of this paper is to describe and highlight the process of individual study guidance of the students. Self-regulated learning is the basic way of accomplishing individual study and denotes a process of independently acquiring new cognitive experience. An important factor influencing the motivation to learn individually is the perception of self-efficacy, with emotional repercussions. Here are presented the stages of the individual study guiding process: planning, task development, monitoring, evaluation with reference to the discipline taught by the author “The basics of accounting”. The individually designed and continuously monitored work contributes to the formation of the skills of the students involved in vocational technical education. From a managerial perspective, guiding individual study represents the activity of: planning, guidance and orientation, monitoring, evaluation of the results obtained in the individual study process, by reporting to the goals specified in the disciplinary curriculum. The teacher must know the students very well in order to determine the criterion for establishing the objectives, but also for monitoring and evaluating the results obtained through individual study. The criterion for developing and establishing the objectives of individual study must be based on their explicit formulation, because the correct formulation of the objectives clearly indicates the purpose pursued by the activity. A correct formulation of the objectives facilitates an objective evaluation. Regardless of how the goals are defined, they have the power of criteria for selecting teaching materials, contents, developing overall training procedures and preparing evaluation tools.*

Keywords: *individual study, self-efficacy, skills training, technical vocational education.*

Introducere. În noua concepție a învățământului profesional tehnic, pe lângă activitățile organizate în sala de curs, un rol aparte îl are *studiul individual ghidat de către profesor*, ce necesită implicarea elevului într-o *învățare autoreglată*. Învățarea autoreglată constituie modalitatea de bază a realizării studiului individual. Constatăm că pedagogia modernă repune studiul individual la locul său, fără a-l substitui activității în clasă, în colegiu sau în universitate. Aceasta se explică prin faptul că studiul individual are avantajele inițiativei subiectului educațional, al efortului personal depus de acesta pentru găsirea materialului, pentru analiza, înțelegerea și evaluarea fenomenului studiat. Mai mulți autori din România și din Republica Moldova abordează fenomenul studiului individual al studenților și elevilor ca element indispensabil în formarea competențelor [2; 7-10].

În practica învățământului profesional tehnic devine tot mai importantă stabilirea metodelor de ghidare a studiului individual. Această abordare constă în faptul că obiectivele de învățare sunt îndreptate spre formarea de competențe pentru a rezolva sarcini practice concrete în cadrul disciplinei predate.

Metodologia de cercetare. Metodologia se axează pe astfel de metode, precum analiza și sinteza, inducția și deducția, descrierea, compararea. A fost realizată documentarea și analiza surselor bibliografice existente cu referire la metodologia ghidării studiului individual. În rezultatul cercetării sunt propuse un șir de tehnici specifice pentru dezvoltarea capacității de lucru individual a elevilor din Colegiul Național de Comerț în cadrul disciplinei „Bazele contabilității”. A fost instituită lista produselor învățării, ce urmează a fi elaborate de către elevi prin intermediul studiului individual, cu specificarea criteriilor de elaborare și de evaluare a acestor produse.

Învățarea autoreglată desemnează un proces de achiziționare în mod independent a experienței cognitive noi; este o activitate bazată pe autoresponsabilizare, oferind acelor care învață șansa de a fi mai activi și de a lua decizii de sine stătător. Este important că elevii își stabilesc în mod individual obiectivele de învățare, aleg conținutul, strategiile, metodele și tehnicile necesare de studiere, apreciază obiectiv rezultatele obținute [10].

Conform cercetărilor din domeniu, referitor la *studiul individual*, ca formă de organizare a proce-

sului de învățământ, autoarea Stupacenco L. precizează: „fiecare elev lucrează singur asupra unui criteriu bine stabilit, având propriile materiale și spațiu, percepend sarcina ca relevantă și importantă și utilizând ajutorul profesorului ca pe o resursă” [11, p. 62].

În perspectivă managerială, ghidarea studiului individual reprezintă activitatea de planificare, îndrumare și orientare, monitorizare, evaluare a rezultatelor obținute în procesul studiului individual, prin raportare la finalitățile precizate în curriculum-ul disciplinar.

Obiectivele studiului individual constau în „stimularea creativității și încurajarea inițiativei elevilor; promovarea independenței de lucru, conform ritmului propriu, stilului de învățare, intereselor, motivațiilor; raționalizarea timpului de acces la informație; creșterea calității învățării, ca urmare a creșterii motivației și interesului; evaluarea formativă permanentă pentru estimarea progresului și ajustarea traseului de instruire” [2, p. 31].

Pentru a organiza studiul individual ghidat este necesar să se ia în considerare că elevii învață foarte bine atunci când se pune accent pe satisfacerea motivelor personale de angajare în activitatea de învățare. Motivele pot include: nevoia de a învăța ceva pentru a putea completa o activitate sau o acțiune specifică; dorința de a obține noi experiențe; nevoia de a deveni competent; nevoia de succes; nevoia de a se implica și interacționa cu alții [10].

Un factor important ce influențează motivația de a învăța individual este percepția autoeficienței, cu repercusiuni în plan emoțional. Informații despre propria eficiență se culeg din performanța în sarcini anterioare în cadrul orelor, din experiențele altora sau comunicare directă, verbală [8]. Este important că studiul individual necesită orientarea pozitivă a elevilor față de sarcinile preconizate, autoimplicare, perseverență în atingerea scopurilor propuse. Este oportun ca elevii să-și asume responsabilitatea pentru propria învățare; să-și dezvolte capacitățile de analiză și sinteză; să manifeste originalitate și creativitate; să-și identifice propriile necesități de cunoaștere pe domeniul specializării și propriul stil de învățare în vederea facilitării acțiunii de învățare.

Conform *Ghidului practic de elaborare a curriculumului pentru învățământul profesional tehnic*, recomandat de Ministrul Educației și Cercetării în anul 2024, „descrierea studiului individual ghidat

de profesor va include materiile propuse pentru studiul individual, produsele ce urmează a fi elaborate de către elevi, modalitățile de evaluare și termenii de realizare (în ore), precum și rezultatele învățării care trebuie atinse de către elev” [4, p. 45].

În cadrul studiului individual, elevii pot fi implicați în realizarea unei game variate de produse educaționale, menite să stimuleze gândirea critică, creativitatea și aplicarea cunoștințelor în contexte concrete. Printre cele mai frecvente forme de activitate se regăsesc: referatele, ce presupun cercetare și analiză teoretică; prezentările, ce implică sinteză și comunicare orală eficientă; studiile de caz, prin care elevii aplică cunoștințele în rezolvarea unor situații reale sau ipotetice; proiectele individuale și proiectele în grup, re dezvoltă autonomia, dar și spiritul de colaborare. De asemenea, pot fi propuse portofolii educaționale, ce reflectă progresul și evoluția competențelor pe parcursul unei perioade de timp, precum și produse creative precum modele, machete, afișe sau alte artefacte vizuale ce pun în valoare înțelegerea și aplicarea practică a noțiunilor studiate.

Evaluarea acestor produse se realizează printr-o varietate de metode, adaptate specificului fiecărei activități. Printre acestea se numără: prezentările orale în cadrul orelor, comunicările științifice susținute de elevi, demonstrarea funcționalității modelelor sau machetelor realizate, precum și analiza conținutului portofoliilor. Fiecare dintre aceste modalități de evaluare oferă oportunitatea cadrului didactic de a aprecia produsul final și procesul de învățare, implicarea și nivelul de înțelegere atins de către elevi. Astfel, diversificarea produselor și a metodelor de evaluare în studiul individual contribuie semnificativ la formarea unor competențe transversale, la stimularea interesului pentru învățare și la dezvoltarea unei relații active cu actul educațional.

Cu referire la etapele procesului de ghidare a studiului individual precizăm că, pentru început, acesta necesită o pregătire prealabilă. Pregătirea elevilor către studiul individual presupune actualizarea unor atitudini și comportamente ale elevilor precum: a fi capabil să citești și să înțelegi sensul; a fi capabil de a fixa un obiectiv, a găsi un mijloc pentru a-l realiza și a evalua rezultatul; a fi capabil de a depăși o dificultate și a reveni la activitate, căutând un îndrumător; consultând un document sau un dicționar; a fi capabil de a găsi parteneri de lucru, a organiza o muncă în echipă în funcție de obiectivele

vizate; a fi capabil de a căuta un informator / o sursă de informare sau un document, fără a deranja munca colegilor etc. [11].

La etapa de *planificare a studiului individual* este bine să se elaboreze un ghid, în baza căruia elevul va putea să-și structureze activitatea individuală. În acest ghid se va prezenta: finalitățile așteptate; sarcinile de învățare; criteriile de evaluare a studiului individual; mijloacele de învățare ce pot fi puse în aplicare; instrucțiuni de organizare a muncii; indicații ce permit elevului să-și verifice el însuși succesele și să-și valideze achizițiile.

În această ordine de idei, Pascaru D. deduce că lucrul individual proiectat pentru realizarea finalităților curriculare este determinat de către profesor în baza următoarelor criterii: timpul alocat; dificultatea finalității; nivelul de pregătire și particularitățile individuale ale elevului; perspectiva aplicării rezultatelor; condițiile reale de realizare a procesului didactic [10]. Evident, profesorul trebuie să cunoască foarte bine elevii pentru a determina criteriul de stabilire a obiectivelor, dar și de monitorizare și evaluare a rezultatelor obținute prin studiul individual. Criteriul de elaborare și stabilire a obiectivelor studiului individual trebuie să se bazeze pe formularea explicită a acestora, căci formularea corectă a obiectivelor conduce clar spre finalitatea urmărită prin activitate. O formulare corectă a obiectivelor facilitează o evaluare obiectivă.

De menționat că, indiferent de modul în care sunt definite, scopurile au puterea unor criterii de selecție a materialelor didactice, a conținuturilor, a dezvoltării procedurilor de instruire în ansamblu și de pregătire a instrumentelor de evaluare [3]. De fapt, într-o situație de studiul individual, elevii sunt îndrumați să-și fixeze singuri obiectivele, să se refere la anumite conținuturi de învățat și să pună în aplicare o strategie pentru a le realiza. Ei vor realiza un plan de acțiuni și se vor informa asupra demersului parcurs. La finalizarea procesului, în funcție de rezultatul obținut, trebuie să determine dacă strategia lor a fost sau nu adecvată.

Forma studiului individual trebuie aleasă în așa mod încât să asigure continuitatea și durabilitatea în formarea competențelor. În fața profesorului apare problema ce formă de lucru individual (portofoliu, referat, caiet de sarcini etc.) să-i propună elevului pentru a forma competența respectivă și a ajunge la produsul final solicitat. Aici este necesară

orientarea către activitățile realizate în cadrul studiului individual la cursuri.

Următoarea etapă a ghidării ține de *elaborarea sarcinilor* pentru studiul individual, acestea fiind coerente obiectivelor, care vor contribui la formarea competențelor finale. În proiectarea studiului individual trebuie să ținem la control sarcinile standard, sarcini pe care trebuie să le atingă elevul la finalul cursului. Putem distinge următoarele condiții de formulare a sarcinilor studiului individual:

- Profesorul formulează sarcinile în consecutivitatea rezolvării lor, determină timpul de realizare a studiului independent, dar și o libertate în prelucrarea materiei;
- Orice sarcină va conține informații despre sursa bibliografică, alte surse de recepționare a conținutului;
- Orice sarcină va conține și modalitatea de rezolvare (scris, oral, plan, desen, diagramă);
- Sarcina trebuie formulată clar și succint [11].

Etapă de monitorizare a studiului individual presupune să se determine clar scopurile monitorizării, volumul și timpul necesar pentru îndeplinirea studiului individual, formele, metodele și strategiile ce se vor folosi până la atingerea rezultatului. Este cazul să precizăm că în cadrul ghidării se realizează o legătură inversă, care arată dacă rezultatele obținute corespund sau nu obiectivelor. În perioada de monitorizare a studiului individual profesorul trebuie să discute cu elevii finalitățile; să elaboreze un grafic semestrial al studiului individual; să aducă la cunoștință perioada de îndeplinire a sarcinii date; să pună la dispoziția elevului lista surselor bibliografice obligatorii ce trebuie valorificate; să informeze elevii despre produsele necesare pentru a fi prezentate în cadrul evaluării finale; să informeze elevii despre condițiile evaluării finale; să ofere elevilor consultații curente [1, p. 32].

Deducem că scopul monitorizării studiului individual constă în *colectarea, analiza și utilizarea sistematică și continuă* a informațiilor cu privire la nivelul de dezvoltare a competențelor elevilor. Deci, în procesul ghidării studiului individual este oportun: observația permanentă asupra studiului individual; evidențierea la timp a schimbărilor ce se produc în învățarea individuală; prevenirea tendințelor negative în desfășurarea procesului; aprecierea efectivității și eficienței de asigurare a activității metodice a studiului individual.

În același timp, monitorizarea studiului individual, va fi eficientă dacă:

- va avea un caracter sistematic, continuu, ciclic, și va conține o informație completă despre studiul individual;
- va asigura efectuarea studiului individual în baza unor grile, utilizând indicatori de performanță identificați, coerenți criteriilor de evaluare [6].

În special, evidențiem că pentru monitorizarea studiului individual, profesorul trebuie să-și formuleze criterii de ghidare a studiului individual. Criteriile se aleg în funcție de obiectivele disciplinei, de particularitățile instituției de învățământ, de specialitatea la care învață elevul, de competențele necesare pentru a fi demonstrate ulterior în câmpul muncii. În final, procesul de ghidare este indisolubil legat de procesul evaluării, conștientizând faptul că scopul monitorizării este tocmai furnizarea unor informații relevante pentru evaluare și luarea deciziilor după caz. Accentul se pune pe evaluarea formativă.

Criteriul de evaluare se bazează pe aprecierea activităților sau a rezultatelor studiului individual, utilizând informațiile obținute pe parcurs. Evident că profesorul trebuie să ofere informații clare despre evaluarea studiului individual, despre metodele de evaluare, despre ceea ce se așteaptă de la ei și despre criteriile ce vor fi aplicate în evaluarea performanțelor proprii.

În scopul realizării unei evaluări obiective și corecte este necesar ca educabilii să cunoască grila de evaluare, distribuirea punctajului în această grilă și modalitatea de stocare (minimum-maximum) la fiecare rubrică. În acest sens, Pascaru D. sugerează ca în cazul evaluării studiului individual să se utilizeze următoarea grilă (Tabelul 1), elaborată în baza indicatorilor și descriptorilor [9].

Conform curriculumului disciplinei „Bazele comunicabilității”, tematica produselor studiului individual este complexă, și include aspectul de valorificare a cunoștințelor teoretice prin activități de investigație, aplicare, favorizând procesul de formare a competențelor specifice disciplinei. Astfel, produsele pe care trebuie să le realizeze elevii prin consultarea cadrului didactic sunt: referat, proiect individual, prezentare, situație de problemă, studiu de caz.

În același timp, credem că reușita procesului de ghidare a studiului individual al elevilor depin-

Tabelul 1. Exemple de evaluare a calității studiului individual cu ajutorul indicatorilor și descriptorilor

Indicatori	Descriptori de performanță			
<i>Achiziții anterioare</i>	Lipsește. Elevul denotă lacune grave în realizarea sarcinii	Elevul demonstrează cunoștințe și abilități elementare	Elevul demonstrează cunoștințe și abilități care permit realizarea sarcinii	Valorificarea deplină a cunoștințelor anterioare. Elevul denotă cunoștințe profunde, creativitate, capacitate de transfer.
<i>Documentare. Acumularea informației</i>	Elevul nu a identificat informații pentru rezolvarea sarcinii	Elevul utilizează informații numai dintr-o singură sursă	Elevul utilizează câteva surse pentru rezolvarea sarcinii	Elevul utilizează diverse surse pentru acumularea informațiilor și realizarea sarcinilor formulate
<i>Realizarea sarcinilor individuale</i>	Nu sunt realizate	Sunt realizate cu abateri substanțiale de la cerințele înaintate	Sunt realizate conform cerințelor	Sunt realizate în corespundere totală cu cerințele înaintate
<i>Atitudine responsabilă, implicare activă și deschiderea spre cooperare</i>	Lipsă de atitudine responsabilă, demotivare totală, lipsă de cooperare	Implicare minimă, lipsă de cooperare	Atitudine responsabilă, implicare pe măsura necesităților, colaborare după caz	Atitudine responsabilă, implicare pleneră, demonstrarea motivației pozitive pentru activitate, deschiderea spre cooperare
<i>Respectarea parametrilor de timp</i>	Nu se încadrează în limita de timp. Neglijență etapele prestabilite	Nu se încadrează în limita de timp. Depășește esențial etapele prestabilite	Se încadrează în limita de timp. Se abate uneori de la etapele temporare intermediare	Respectă limitele de timp prestabilite. Prezintă rezultatele conform etapelor de monitorizare

Sursa: Adaptat după Pascaru Daniela [9].

de esențial de nivelul de dezvoltare a capacității de lucru individual a lor. În acest context, pentru dezvoltarea capacității de studiu individual a elevilor din Colegiul Național de Comerț, noi am exersat în cadrul disciplinei „Bazele contabilității” un șir de tehnici specifice. Aceste tehnici trebuie parcurse de către profesor împreună cu elevii în cadrul orelor, ulterior fiind parcurse de către elevi în cadrul studiului individual. Precizăm că aceste tehnici vizează studiul individual al textului de specialitate și sunt adaptate pentru învățământul profesional tehnic, prin raportare la Ghidul metodologic [4]. Printre acestea se numără: metoda Lecturii Performante, tehnica RÎCAR (*Răsfoire, Întrebări, Citirea propriu-zisă, Aprofundarea mesajului, Recapitulare*),

tehnica SPIR (*Survey, Preview, Inview, Review*), tehnica PQRST (*Preview, Questions, Reading, Summary, Test*), tehnica SQ3R (*Survey, Questions, Read, Recite, Revise*), metoda Învățării prin analiză de conținut, metoda Hărții mentale, tehnica Învățării prin definire, strategia gândirii critice etc.

Elaborarea și evaluarea produselor studiului individual. Pasul doi în demersul nostru formativ a constat în ghidarea studiului individual al elevilor în cadrul disciplinei de specialitate „Bazele contabilității”. Pentru început s-au precizat produsele învățării, ce urmează a fi elaborate de către elevi prin intermediul studiului individual, cu specificarea criteriilor de elaborare și evaluare a acestor produse în baza „Ghidului metodologic de elaborare a curri-

culumului pentru învățământul profesional tehnic”, aprobat de MEC la 21 noiembrie 2024 [4].

În cadrul procesului de ghidare a studiului individual, un rol important îl joacă diversitatea produselor ce reflectă progresul elevilor și aplicarea practică a competențelor dobândite. În acest sens, au fost propuse mai multe tipuri de produse finale, fiecare cu un set bine definit de criterii de elaborare și evaluare, menite să asigure calitatea și relevanța activității desfășurate de elevi.

Referatul este una dintre formele tradiționale, dar valoroase, de valorificare a cercetării individuale. Pentru a fi considerat un produs de calitate, referatul trebuie să corespundă temei propuse, să conțină profunzime și completitudine în tratarea subiectului, să fie bine argumentat pe baza surselor primare și să respecte logica și coerența expunerii. Sunt apreciate nivelul de erudiție, originalitatea conținutului, structura clară a lucrării și justificarea ipotezei formulate. O atenție deosebită se acordă analizei detaliate a fiecărei surse consultate.

Proiectul elaborat presupune o abordare integratoare, în care se valorifică validitatea științifică, completitudinea și structura logică a conținutului. Se evaluează capacitatea elevului de a construi conexiuni interdisciplinare, de a utiliza surse variate și actuale, precum și gradul de inovație și creativitate în tratarea temei. Rigoarea științifică și claritatea concluziilor întăresc valoarea acestui produs.

Pentru *problema rezolvată*, accentul cade pe gândirea critică și aplicarea logică a cunoștințelor. Elevii trebuie să demonstreze o înțelegere clară a situației propuse, să formuleze și să testeze ipoteze, să elaboreze strategii eficiente de rezolvare și să interpreteze corect rezultatele obținute.

Fișele de lucru permit monitorizarea progresului și dezvoltare a gândirii analitice. Se evaluează corectitudinea răspunsurilor, rigoarea logică, utilizarea adecvată a limbajului și capacitatea de formulare a unor concluzii bine structurate și relevante.

Studiul de caz reprezintă o formă complexă de produs ale studiului individual, ce implică o gamă largă de criterii de apreciere. Acesta trebuie să reflecte capacitatea de analiză și sinteză, corectitudinea interpretării, calitatea ipotezelor formulate și coerența soluțiilor propuse. Se evaluează, de asemenea, gradul de personalizare, originalitatea lucrării, coerența dintre documentele studiate și concluziile

formulate, precum și respectarea cerințelor lingvistice și terminologice.

Nu în ultimul rând, *documentele elaborate* de elevi (rapoarte, fișe tehnice, schițe etc.) sunt apreciate în funcție de respectarea termenilor de referință și a standardelor în vigoare, corectitudinea calculelor și fundamentarea deciziilor. Completitudinea și prezentarea grafică a documentelor, precum și productivitatea muncii reflectate în aceste produse sunt criterii importante de evaluare.

Prin diversitatea formelor de manifestare și rigozitatea criteriilor de evaluare, studiul individual ghidat devine un instrument eficient de formare a competențelor profesionale și academice, adaptate specificului învățământului profesional tehnic.

Etapă de ghidare a studiului individual a constituit un demers complex, fundamentat pe bune practici și recomandări validate de cercetările în domeniul didacticii moderne. În această etapă, accentul a fost pus pe claritate, organizare și sprijin continuu, astfel încât elevii să poată desfășura activități individuale într-un mod eficient și conștient. În primul rând, s-au purtat discuții detaliate cu elevii privind finalitățile disciplinei de studiu, cu scopul de a le oferi o imagine clară asupra competențelor ce urmează a fi formate. Acest demers a facilitat alinierea așteptărilor și a contribuit la creșterea motivației intrinseci. Ulterior, sarcinile individuale ce urmau a fi realizate au fost explicate și clarificate, accentuându-se cerințele specifice fiecărei activități. De asemenea, elevii au fost informați cu privire la perioada de desfășurare a lucrărilor, ceea ce le-a permis să-și gestioneze eficient timpul și să-și organizeze activitățile.

Un element important în această etapă a fost prezentarea clară a produselor finale ce urmau să fie evaluate, precum și a criteriilor de evaluare. Elevii au fost îndrumați să elaboreze produsele în conformitate cu standardele stabilite, ceea ce a sporit calitatea rezultatelor obținute.

Pentru sprijinirea procesului de învățare, s-a pus la dispoziția elevilor o listă de surse bibliografice obligatorii, relevante pentru tematica abordată, încurajându-se astfel valorificarea informațiilor teoretice în procesul de aplicare practică.

Elevii au fost informați, de asemenea, cu privire la condițiile evaluării finale, astfel încât să existe transparență și echitate în aprecierea lucrărilor. În sprijinul unei bune organizări, s-a elaborat un grafic

semestrial al activităților individuale, ce a oferit un cadru temporal clar pentru fiecare etapă a procesului de lucru.

Pe tot parcursul desfășurării activităților, elevii au beneficiat de consultații curente, oferite de cadrul didactic, acestea având rolul de a ghida, a corecta și a stimula parcursul individual al fiecărui elev. Această etapă de ghidare a contribuit la structurarea și la eficientizarea muncii individuale, punând bazele unei învățări autonome și reflexive, adaptate nevoilor educaționale specifice învățământului profesional tehnic.

Concluzii:

Analizând tehnicile specifice pentru dezvoltarea capacității de studiu individual al elevilor din Colegiul Național de Comerț în cadrul disciplinei „Bazele contabilității” precum și produsele învățării elaborate de către elevi, constatăm că toate aceste activități au determinat atingerea unor rezultate semnificative ale elevilor atât la nivel de dezvoltare a capacității de lucru individual, cât și la nivel de dezvoltare a competențelor specifice disciplinei.

Este evocativ că tot ceea ce învață elevul în timpul studiului individual devine convingere personală, asigurând o pregătire temeinică, valoroasă,

competentă și creativă în domeniul de specialitate. Oarecum studiul individual bine proiectat, monitorizat continuu și evaluat obiectiv va contribui la formarea competențelor elevilor din învățământul profesional tehnic necesare pentru încadrarea în câmpul muncii.

Rezultatele studiului subliniază importanța îndrumării sistematice a muncii individuale, ca proces de bază în dezvoltarea autonomiei cognitive a studenților. Rezultatele evidențiază că învățarea autoreglată, susținută prin planificare, monitorizare și evaluare continuă, stimulează motivația intrinsecă și contribuie la creșterea eficienței în procesul educațional. Percepția asupra eficienței proprii și implicarea emoțională joacă un rol decisiv în succesul activității individuale, mai ales în contextul învățământului tehnic profesional.

Prin aplicarea etapelor propuse în cadrul disciplinei „Bazele contabilității”, s-a demonstrat că lucrul individual ghidat facilitează dobândirea de competențe specifice și crește responsabilitatea elevilor față de propriul proces de învățare. Acest cadru practic contribuie la organizarea eficientă a activității individuale, la formarea unor deprinderi în dezvoltarea profesională a elevilor.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. CALLO T. Unitatea de învățământ. Management Educațional. În: *Paradigma conceptuală a monitorizării*. Chișinău: Gunivas, 2002, pp.32-35.
2. DANDARA O. Învățarea academică independentă, modalitate de formare a competențelor profesionale. În: *Studia Universitatis, Seria Științe ale Educației*. Chișinău: CEP, USM, 2009, pp. 30-33. ISSN 1857-2103.
3. DULAMĂ M.E. *Cum îi învățăm pe alții să învețe*. Cluj-Napoca: Editura Clusium, 2009. 446 p. ISBN 978-973-555-590-0.
4. Ghid metodologic de elaborare a curriculumului pentru învățământul profesional tehnic (aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 1652 din 21 noiembrie 2024). Chișinău, 2024. 55 p. Disponibil: https://mec.gov.md/sites/default/files/ghid_metod_curriculum_ipt_10.12.2024.pdf
5. GREMALSCHI A. [et al.] *Ghid practic de elaborare a curriculumului pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar*. Chișinău: Foxtrot, 2016. 44 p.
6. IOSIFESCU Ș. (coord.) *Managementul educațional pentru instituțiile de învățământ*. București: I.Ș.E., MEC, 2001. 368 p. ISBN 973-857-03-2-8.

7. NEACȘU I. *Învățarea academică independentă*. București, 2006. 86 p. ISBN 978-973-737-192-8.
8. NEGOVAN V. *Autonomia în învățarea academică – fundamente și resurse*. București: Editura Curtea Veche, 2004. 200 p. ISBN 973-9467-46-6.
9. PASCARU D. *Fundamente psiho-pedagogice ale diferențierii și individualizării demersului didactic în cadrul formării profesionale inițiale*. Teza de doctor în pedagogie. Chișinău, 2016, pp. 98-99.
Disponibil: http://www.cnaa.md/files/theses/2016/24201/daniela_pascaru_thesis.pdf
10. PASCARU D. Învățarea autoreglată – un proces multidimensional. In: *Interconexiunea paradigmelor didactice și metodologice în predarea limbilor străine*, 23 ianuarie 2013, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Editura ULIM, 2013, Ediția 3-a, pp. 239-245.
11. STUPACENCO L. *Lucrul individual-formă de organizare a procesului de învățământ: abordare metodică*. Bălți: Presa universitară bălțeană, 2007. 68 p. ISBN 978-9975-9555-84.